

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Diff. 4. An Relatio sit modus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

vo, ita tamen, ut existente uno albo, supponeretur illa relatio, secundum id, quod dicitur pro subiecto, in recto; & secundum esse subiecti, tota quoad subiectum supponebatur. sed quia requiritur intrinsecè aliquid extrinsecum, nempe terminum, ideo, nec denominatur subiectum sine termino, nec subiectum ipsum referri potest. Quoad alia quæ tangit obiectio, ex dictis habetur, relationem Physicè non esse nisi duo Extrema, ex quibus pullulat forma de novo, non Physica, ut vult Mastrius, sed Metaphysica, quæ est formalitas relationis, quam esse Physicam, & esse accidens inidentificabile, probare debuisset.

INSTABIS. Per relationem in esse completo, vel intelligitur sola entitas absoluta fundamenti, ex qua, posito termino, nata est resultare relatio; sed inde non infertur identitas relationis cum fundamento, sed potius vera à parte rei distinctio, vel intelligitur vera forma relativa, ratione solum distincta; ergo secluso termino habetur tota relationis essentia, referturque subiectum, ante existentiam termini, eritque terminus necessarius, non tantum ad denominationem relativam sed etiam ad ipsam entitatem relationis, quia ante terminum ponitur inchoata solum.

RESPONDETUR. Non asseri à nobis identitatem relationis cum fundamento simpliciter sumpto, sed cum fundamento in circumstantia termini posito, adeoque dum habetur, etiam extrinsecum, intrinsecè requisitum; pullulat ergo tunc forma Metaphysica, quæ est relatio, sed non independenter à termino, seu ab extrinsecò, intrinsecè requisito consequenter illo excluso, non habetur tota relationis essentia, quia nec ordo ad terminum, eritque ad entitatem relationis necessarius terminus, sed necessarius tanquam aliquid extrinsecum, intrinsecè requisitum, quod si in fundamento posito in circumstantia termini pullulat relatio, quæ est forma Metaphysica, hoc ipso non erit necesse ponere Relationem distinctam realiter.

OBJECIT V. Idem. Potest relatio Prædicamentalis alicui fundamento superaddi, quod prius sine illa existerat, & etiam ab eo tolli; ergo cum possit abesse & adesse distinguetur realiter.

RESPONDETUR. Relationem nec posse addi, nec posse auferi in circumstantia termini, ratione cuius non habiti, erat defectus alicujus extrinseci intrinsecè requisiti, & distincti realiter à fundamento.

INSTABIS. I. Ergo fundamentum denominabitur relatum, per denominationem meram extrinsecam, ex positione termini extrinseci, & tamen denominatio termini relati, est nova, realis, intrinseca.

RESPONDETUR. Cum in re denominationis, dicat aliquid pro intrinsecò, intrinsecè etiam requisito, & aliquid extrinsecum, intrinsecè tamen requisitum, non debet dici simpliciter denominatio simpliciter extrinseca, est autem illa denominatio nova, & realis Metaphysicè.

INSTABIS II. Non desunt, qui putent, posse separari similitudinem à duobus albis, ut ita maneant non nisi fundamentaliter similia.

RESPONDETUR. Nullam esse rationem, cur non maneant tunc illa duo formaliter similia, ut alibi ursumus.

INSTABIS III. Licet separabilitas arguat distinctionem realem, non tamen indistinctionem, inseparabilitas; Ergo quamvis in separabilis foret relatio, posset distingui.

RESPONDETUR. ex dictis in Metaphysica, quod inseparabilitas entitativa arguat identitatem realem. Jam autem relationem esse inseparabilem Entitativè, supra probatum.

Punctum Difficultatis 4.

An Relatio sit Modus.

DICENDUM. *Relationem non esse modum, entitativè superadditum.*

PROBATUR I. Quia nulla necessitas eveniendi relationem, usque ad gradum entis Physici. Item non sunt multiplicanda entia sine necessitate. Nulla autem necessitas hujus modalitatis.

RESPONDET. Maurus qv. 54. Log. Principium hoc indigere examine. si enim sit sensus, quod non debeamus multiplicare entia sine probabili ratione, principium est verum: si sit sensus: quod non debeamus illa multiplicare sine ratione demonstrativa, est principium falsum, quia si ad alia, ita in hac quaestione, sufficiunt rationes probabiles. si sit sensus: quod DEUS & natura nihil faciunt superfluum h. e. non conducens ad finem intentum, est etiam principium verissimum: Si sensus sit: quod natura sit velut Anus avarissima, est principium falsum & injuriosum divinæ munificentiae, nonne enim nobis dedit quos oculos, cum unus sufficiat ad videndum.

CONTRA. Quia ipse respondens qui movit litem, huic principio, debuisset adferre sensum illius principii proprium; nam recursus ad rationes probabiles in presenti non est explicatio principii, quia est non nisi expressio modi verlandi circa obiectum non multiplicabile sine necessitate, non autem expres-

expressio ipsius objecti. Et cum hæc ratio sit inter potissima principia, & quasi quædam demonstrativa ratio, procedens per principia negativa, debet dari Metaphysica ejus necessitas, posset prædicti principii esse hic sensus. Quæ possunt secum identificari, pro identificatis habenda, & non multiplicanda: quod principium est Metaphysicè certum. Et quia sunt aliqua, quæ sunt distincta realiter v. g. oculus ab aure, alia quoad vim idem præstandi indistincta v. g. sensus communis non hic erit illius principii sensus, quasi seligat Deus non nisi identificabilia; alias cum sit possibilis oculus identificans sibi etiam auditivam, non deberet distingui oculus & auris. Sed hic erit sensus quando constat aliquid positum esse, si illi possit aliquid identificari, existis de quorum esse jam constat, hoc ipso debere supponi, esse identificatum; hocq; ostendit etiam inductio. Quia autem fundamento in circumstantia termini & rationis fundandi potest identificari relatio constatq; illam dari censenda est identificari.

PROBATUR II. Proportionaliter applicando rationes præcedenti puncto formatas.

PROBATUR III. Si hoc ipso quia poneretur Materia & Forma & dispositiones poneretur Unio, nulla esset necessitas superaddendæ Entitatis modalis, ut scitur ex principiis Modalistarum, ergo cum posito fundamento & termino rationeq; fundandi, non possit non esse relatio, hoc ipso indistinguetur modaliter; Deinde illi ipsi aliqui ad ponendam unionem, requirunt novum concursum divinum, condistinctum à concursu productivo Materiæ, Formæ, & dispositionum quem non requirunt ad productionem relationum, Ergo apparet relationem non esse Entitatem, etiam Modalem novam, deniq; modi sunt inventi ad salvandos aliquos transitus à contradictorio ad contradictorium, potest autem à contradictorio non relati, transiri ad relatum, sine modo, vel per positionem solius termini, vel per positionem novæ rationis fundandi.

OBJICITUR I. Impossibile est transire à contradictorio ad contradictorium, sine entitate saltim modali, Ergo etiam impossibile est, à non esse relati, ad esse relati saltim sine entitate modali transire.

RESPONDETUR Neg. Antecedens secundum dicta de hoc principio in Materia de Distinctionibus.

OBJICITUR II. à pari; unio est modus, aut non sine modo; Ergo & relatio.

RESPONDETUR. Disp. esse, quia nisi unio ponatur esse modus, aut non sine modo, non ostendetur sufficiens mutatio transitus, à non esse uniti, ad esse uniti, quæ posita, ne-

cesse sit inimpedibiliter, etiam divinitus illa uniri, potest autem sine ulla superaddita entitate ostendi, quare duo extrema debeant referri ad se, & quidem inimpedibiliter, etiam à DEO; hoc est, vel propter novam rationem fundandi, vel per appositionem termini.

INSTABIS. Visio non est ipsa potentia in circumstantia objecti visibilis. Ergo nec relatio, est ipsum fundamentum, in circumstantia termini.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia potest esse potentia visiva, in circumstantia objecti visibilis, & non esse visio. Ergo circumstantia objecti visibilis, non est sufficiens mutatio, pro transitu ad esse visi; impossibile autem est, ut posito fundamento in circumstantia termini, & rationis fundandi, non sit relatio, ut probatum supra.

OBJICITUR III. Magis differt relativum ab absoluto, quàm absolutum, ab absoluto, sed absolutum ab absoluto, realiter differt, Ergo & relativum ab absoluto, realiter differt, sed non differet realiter absolute, ergo saltim differet realiter modaliter.

RESPONDETUR. Falsum esse universaliter, quod absolutum ab absoluto differat realiter, nam ratio Entis, Substantiæ, Corporis, sunt rationes absolute, identificate tamen v. g. in homine. Sed quicquid sit de hoc, potest id concedi, quod relativum ab absoluto magis differat Metaphysicè, & secundum rationes definitivas, quàm absolutum ab absoluto, licet possint non magis differre Physicè; cum non repugnet identificari rationes diversis definitionibus definibiles, ut cum in homine identificatur Animalitas & Rationalitas, quæ diversas habent definitiones, licet non identificentur secum rationes, quæ eadem definitione definiuntur; ut non identificantur secum Petrus, & Paulus, licet eadem definitione definiantur.

ADDO. Relationem, non esse quidem modum, interdum tamen pro rationibus fundandi exigere modalitates, adeoq; non esse semper sine modo; imò in relatione Similitudinis, in Qualitate, vel in relatione Quantitatis, non sine realitate esse.

Argumenta Recentiora.

Maurus ponit etiam quæst. 54. hic relationem prædicamentalem distinctam modaliter, & ad propositum.

OBJICIT IV. Quando Scholastici post Arist. propugnarunt Relationes contra Occhamum, qui cum Zenone illas negabat, non est verisimile Zenonem & Occhamum aliud negasse

negasse, quam accidentia totaliter intrinseca fundamentis, & contradistincta à fundamentis, termino, & ratione fundandi, Ergo Scholastici & Arist. ponunt talia accidentia. Minor probatur: quia quis credat Zenonem, dum negavit dari relationem coexistentiæ, negasse coexistentiam consistentem in hoc, ut illa plura existerent eodem tempore, cum talis coexistentia negari nequeat ab homine sanæ mentis.

RESPONDETUR. Quod attinet ad Aristotel. illum voluisse quidem relationem esse accidentis, sed Metaphysicum, adeoque indistinctum realiter, dum ait, similia sunt quorum qualitas eadem est. Mens Zenonis non liquet quæ fuerit, sed forte voluit negare, non duo coexistentia, sed habitudinem illorum ad se, in qua tamen habitudine, stat relatio. Occhamus est verum quod propugnavit relationes indistinctas realiter, idque contra sententiam Thomist. & Scotistarum communem, à quibus inferebatur illum sustulisse prædicamentum relationis, sed hoc ipsum probari deberet; dicimus enim casu quo non distinguatur relatio realiter, adhuc fore relationis prædicamentum.

INSTAT. Arist. 14. Metaph. t. 3. & alibi docet ad aliud minime omnium prædicamentorum natura quadam est, ac posterior, tum quanto, tum quali; Ergo putavit habere illam esse debilissimum, quod verificari non posset, nisi relatio prædicamentalis distingueretur à reliquis prædicamentis.

RESPONDETUR. Hanc auctoritatem pro nobis esse; si enim debilissimum esse habet, non habet esse æque inhærens, ac accidentia, haberet autem esse æque inhærens, si foret entitas superaddita. Debilitas autem velexinde arguitur, quia quod debile est, indiget fulciri; positio autem relationis indiget hoc fulcero, nempe aliquo extrinseco tanquam termino. Rursus, quia quamvis etiam accidens Physicum indigeat aliquo tanquam subiecto, id simpliciter ejus debilitatem non arguit, quia nec arguit debilitatem in forma materiali substantiali, quæ etiam existere non potest sine subiecto; quia tamen utrumque habet esse suum proprium, ideo non potest adhuc debilissimum appellari. Jam autem esse relationis, non est esse distinctum. Rursus reflectendo mentem ad alia prædicamenta etiam illa non sunt distincta entitative, ut situs, passio, &c. cur ergo erit necesse relationem distinguere entitative. Rursus habet etiam præ illis debilius esse relatio, quia adferunt suum proprium esse alia prædicamenta; neque enim ex præsupposito aliquo esse, passio pullulat, esse idem dicendo; relatio autem pullulat ex præsupposito esse, duorum v. g. qualium, &

quidem esse idem dicendo; & in his stat debilitas Esse, quod dicit Relatio.

OBJICIT V. Ut unum objectum referatur intentionaliter ad aliud v. g. Petrus ad Paulum, non sufficient duæ cogitationes absolutæ, quibus dicam: Petrus Paulus, sed requiritur cognitio comparativa indivisibilis; per quam Petrus comparetur cum Paulo; ergo ut duo entia referantur realiter per relationem coexistentiæ, non sufficiunt duæ existentiæ absolutæ, sed requiritur una coexistentia indivisibilis, quæ sit forma, per quam Petrus coexistat Paulo, & referatur ad ipsum: ordo enim intentionalis, & ordo realis, debent inter se proportionari.

RESPONDETUR. Etiam concessa distincta entitate relationis realis, non videtur concedenda coexistentia distincta realiter, non tantum ex eo quod si existentiæ (quidquid ille in oppositum dicat) non sit distincta realiter, ita nec coexistentia; sed etiam exinde, quia si aliquid esse par, non est quid distinctum realiter in ratione præcisa paris, cur esse coexistens, sit distinctum realiter à duobus coexistentibus. Rursus jam unumquodque deberet bis existere, sua existentiæ superaddita, & illi superaddita alia superaddita coexistentia, nam non posset facere coexistere, nisi etiam faceret existere: consequenter quando duo sunt alba, ut detur similitudo, deberet superaddi coalbedo, adeoque deberet etiam illa dealbare, distinctæque dari deberent albedines specie, una albefactiva, altera autem essentialiter coalbefactiva. Sed quidquid sit de hoc, directe ad argumentum dici potest; cum per nos relatio sit accidens nonnisi Metaphysicum, dabitur forma Metaphysica per quam referantur Petrus & Paulus coexistentes. Proportionabuntur autem inter se ordine intentionalis (supple formalis) cum ordine Metaphysico intentionalis quidem, sed objectivo: quia sicut ordo intentionalis formalis, debet esse attractivus habitudinis Petri ad Paulum, non autem merè attractivus Petri & Pauli, ita & ordo Metaphysicus, dicet indivisibilem habitudinem: & per hoc solvitur etiam prima confirmatio, quam ibidem ponit.

INSTAT. Ut ego affirmem Petrum & Paulum simul existere, non sufficit ut dicam: Petrus existit, Paulus existit, sed debeo addere copulam & dicens: Petrus & Paulus existit. ergo requiritur & in relatione coexistentia seu simultas correspondens copulæ Et.

RESPONDETUR. Requiri objectivam respondentem simultatem, sed distinctam Metaphysice, non autem Physice; nam etiam per nos relatio Formaliter, non est duo
mera

mera absoluta, sed habitudo absoluti ad aliud de quo infra.

OBJICIT VI. Cum plura quæ possunt facere & non facere unum, faciant unum, non pluribus, sed uno faciunt unum, quod non potest esse, quin illa faciat unum: & ita unus homo fit per unam unionem, continuum fit unum per unum indivisibile: sed partes universi possent facere unum & non facere unum, ergo faciunt unum aliquo uno, quod non potest esse, quin faciat unum universum.

RESPONDETUR. Hoc argumentum probabit quod detur in primis una coexistentia Petri & Pauli, altera coexistentia Petri & Joannis, & simul tertia coexistentia Petri, & Pauli, & Joannis. Rursus dabitur coexistentia coexistentiæ unius in Paulo, alius in Petro. Item deberi dari coexistentia omnium universalis: & quidem si vel unum ens intereat mutabilis, mutabilis item ad motum singulorum, quia locum importat in se, illa relatio coexistentiæ. Directe autem ad argumentum, ut plura faciant unum sufficit additio unius Metaphysicæ superadditi, si etiam sit unum Metaphysicum, unum autem relatum, est unum Metaphysicum. Compositum quia est unum Physicum, requirit unionem Physicam. Quare autem hic nulla debeat superaddi entitas, cum superaddatur in composito, alibi dictum. De continuatione dicetur in Physicis.

OBJICITUR VII. Relatio coexistentiæ ponit in rebus pulchritudinem & perfectionem condistinctam à perfectione & pulchritudine entitatum absolutarum; sed quod ponit distinctam perfectionem & pulchritudinem, ponit distinctam entitatem, quia perfectio & pulchritudo, necessario est entitas.

RESPONDETUR. Quod relatio ponat pulchritudinem Metaphysicam, adeoque nec entitatem Physicæ distinctam, sed entitatem Metaphysicæ distinctam, hoc est formalitatem. Quod crescente perfectione absoluta non crescat relativa, alibi solvitur: Sed in super.

INSTAT. Implicat ut res evadat simpliciter pulchrior per hoc, quod nihil addatur pulchritudinis, sed solum auferatur aliquid pulchritudinis; sicut non potest aliquid evadere magis album, per solum diminutionem albedinis, quam antè non habebat; ergo ideo quia auferendo pulchritudinem absolutam, additur nova pulchritudo relativa debet aliquid addi.

RESPONDETUR. Additionem posse esse & Physicam & Metaphysicam; diminutionem pulchritudine Physicæ, potest addi pulchritudo Metaphysicæ, nempe relatio; aliudque est evadere simpliciter pulchrum, aliud eva-

dere comparative & per habitudinem ad aliud; simpliciter pulchrum non evadit majus sine additione entitatis, sed comparative pulchrum, potest evadere magis pulchrum, sine additione, si scilicet posita diminutione, magis sint similia formaliter, ut alibi dictum. Et Ratio est, quia comparativa pulchritudo stabit in non plus & in non minus quàm aliud, ad quod diveniri potest, etiam diminutione.

Punctum Difficultatis 5.

An relatio sit Formalitas.

DICENDUM EST. *Relationem non esse formalitatem, ex natura rei distinctam actu.*

PROBATUR. Omnibus illis rationibus, quibus probatum est non dari distinctionem ex natura rei actu. Objectiones petuntur ex loco citato. Sed Insuper.

OBJICITUR I. Alia est ratio intelligibilis, seu formalitas relationis, alia fundamenti; alia enim est formalitas absoluti, alia essentialiter relativi. Ergo Relatio à fundamento distinguitur formaliter ex natura rei; illa enim distinguuntur formaliter ex natura rei, quorum Rationes intelligibiles, seu formalitates sunt distinctæ.

RESPONDEO. Alia est formalitas relationis spectatæ prout est à parte rei, & alia fundamenti positi in circumstantia termini, & rationis fundandi. Nego antecedens. alia est formalitas relationis Metaphysicæ spectatæ, & prout subest nostris conceptibus. Concedo Antecedens. Nego Conseq.

OBJICITUR II. Quæ se duæ formalitates à parte rei non transcendunt, formaliter distinguuntur à parte rei formaliter, sed formalitas relationis & fundamenti, non se à parte rei transcendunt. Ergo.

RESPONDETUR. Negando Minorem.

OBJICITUR III. Petrus potest esse à parte rei formaliter Petrus, & non formaliter Pater. Ergo formaliter Pater, formaliter Petrus, distinguuntur formaliter ex natura rei.

RESPONDETUR. Petrus posse esse formaliter Petrum, & non formaliter Patrem, si non habeat circumstantiam Filii, & rationis fundandi, secus si habeat; Unde in priori casu, non erit Petrus formaliter Pater, secus in posteriori.

OBJICITUR IV. Absolutum, & relativum differunt nemine cogitante. sed, fundamentum & relatio, habent se sicut absolutum & relativum, Ergo.

RESPONDETUR. Nego quòd fundamentum in circumstantia termini & rationis fundandi